CARMINA QUINQUE

PERTINENTIA

AD

CALAMITATEM LEIDENSEM,

[QUÆ FUIT A. D. XII. IAN. MDCCCVII.]

AUCTORE

PETRO HOFMANNO PEERLKAMP,

RECTORE DOCCUMENSI.

GRONINGÆ et AMSTELODAMI,
apud W. WOUTERS et J. F. NIEMAN.
MDCCCVII.

Μαλλον δε το μεν τι της λυπης δειται Θεου, το δε ὑμεις ὑμιν ἀυτοις πανσαι κυριοι. Το μεν γαρ ἀνορθωσαι την πολιν, ἑτοιμον, ἰι βουληθειητε. της δ᾽ ἐπι τοις τεθνεωσιν ἀθυμιας ἰξ ὀυρανου ποθεν ἐλθοι παραμυθια. —

Libanius Epist. XXXIII.

I.

De malo Leidensi.

Mens congesta horret, sævum renovare dolorem,
　　Heu tam communi mens nimis icta malo!
Quæ sibi disjectasque, et ab Ima sede revulsas
　　Fingit, et ardentes igne furente domos.
Quæ miseros cives, laceratos corpore toto,
　　Ut fuerint multis vota suprema mori.
Quæ patres sine prole, et prolem patribus orbam,
　　Et rapta ante diem dulcia conjugia.
Pulveris hoc vitium est sacri. Quo dira ruinæ
　　Et via tam subitæ cædis aperta fuit.
Qui primus docuit fatalem hunc pulveris usum,
　　Hic merito inventis occidit ipse suis.

Hinc etiam *Leidæ* tantorum caufa malorum
    Orta, et vi tanti fulminis icta gemit.
Hinc, quam non fævi potuerunt perdere Iberi,
    Nobilis urbs magna parte fui interiit,
Et, quibus aut Mufæ fe aut patria credere posfent,
    Multorum facta est civium amara cinis.
Illi circumftant filices præcordia duri
    Ferrea, qui ficcis audiat ista genis.
Me, totum infando percusfum cura dolore,
    Sevocat a caris fontibus Aonidum.
Me, veros animi conantem expromere foetus,
    Impedit heu facies, urbs miferanda, tua! —
Ite tamen lacrymæ, pietas jubet, ite querelæ,
    Ite tamen verfus, quo vocat illa, mei.
Cum doleant peregrini etiam, cum lugeat omnis
    Belgica, te folam, Mufa, tacere nefas.

II.

De morte KLUITII *et* LUZACII.

Vos quoque, quos niveis veneranda fenecta capillis
Sparferat, o patriæ lumina bina meæ!
Vos quoque nigra dies, nullo delebilis ævo,
A patria et Mufis in cava busta tulit!
Nec licuit, placidis extremo in limine vitæ
Reddere mortales corporis exuvias!
Lumina nec claufere manus morientia amicæ,
Nec vultu dictum est deficiente, vale!
Mortales, vitæ incerti fortisque futuræ,
Difcite vos quovis posfe perire die.
KLUITIUS ecce! jacet miferanda ftrage peremtus,
KLUITIUS, Hollanda primus in historia.
Forte fenem, populi meditantem fata Batavi,
Oppresfit tecto lapfa ruente domus.

Ecce jacet docto exemplum LUZACIUS orbi,
Ille decus Grajæ Pallados et Latiæ.
Illum, ſperantem nil tale aut tale verentem,
In media feriit dira ruina viâ.
At bene, quod vitam longa comtemnere vita,
Vincere quod cineres et didicere ſuos.
Hos quamvis inopina ad ſedes læta quietas
Mors vehit et campos ducit ad elyſios.
Salvete illustres animæ! ſalvete beatæ,
Gaudiaque æternæ carpite plena domus!

I I I.

Ad manes DOUSIACOS.

DOUSIACI manes, et magni nominis umbra,
Sive astra certa permeas,
Seu via te, coelo quæ lucet clara sereno,
Sedes Deorum, detinet,
Ecquid crudeles gemitus et flebile murmur
Venere ad alta sidera?
O si nunc etiam curas humana, tibique
Est cara, ut olim, patria,
Quali te dicam affectum moerore, Deoque
Quales preces effundere!
Leida, ab Iberorum frustra tentata catervis,
Virtute DOUSÆ nobili,
Leida, ubi fixerunt Heliconia numina sedem,
Ducente DOUSA et auspice,

Infandum tulit, et nunquam medicabile vulnus,

Commune toti patriæ.

Ergo ubi *Leida* fuit, ſegetes volventibus annis

Manus ſecabit rustica?

Templaque ſancta Deo paſcent et tecta juvenci

Bonis dicata literis? —

Di prohibete neſas! — cives prohibete Batavi! —

Huic et malo ſuccurrite! —

I V.

I V.

Mens Batava.

Horrida quum totum sævirent bella per orbem,
Conferrentque aliis aliæ cum gentibus arma,
Belgica et incensa est, flammaque exarsit eadem.
Et quamquam vitæ non deërat prodiga virtus,
Nec Socii, qui nos opibusque virisque juvarent,
Impia civiles tenuit discordia mentes,
Et quo pulsarent patriis a finibus hostes,
In sua verterunt hoc ipsi viscera ferrum.
Omnia tum ruere in pejus crepere, bonæque
Virtutes Batavos primum liquere Penates.
Sancta fides abiit, mores abiere pudici,
Simplicitas nec erat, nisi nomine nota, parentum,
Verus amor patriæ fugit, studiumque colendi
Numinis, ah! raras tangebat nobile mentes.

Sed

Sed quamvis rerum tempestas fæva malarum,
Hanc pestem patriæ infectis afflaverit oris,
Reddere non duros potuit tamen illa Batavos.
Adfpiciant alii lente mortalia damna,
Auresque ad miferos cogant furdescere fletus,
Non ea duritics Hollandæ est barbara mentis.
Hæc levat auxilio miferos, unaque ferendo
Et reddit leviora mala et fua cogitat esfe,
Anxia nec disquirit, utrum fit civis an hospes.
Vos tamen inprimis, eadem quos patria, cives,
Eduxit, testor. Satis est, vos invida fata
Innocuos premere et conantes plurima frustra.
Tuque, fed o utinam te patria teste careret!
Tu quoque testis eris, mifera percusfa ruina
Lugdunum, Hollandæque exemplum nobile mentis.
Et quamquam haud homines miferanda ftrage peremtos
Patria ab infernis potuit revocare tenebris,
Tu, velut Asfyriis qui vivit odoribus ales
Unicus, ex cinere et flamma mage læta refurges.

Tu

Tu populi ſtabis monumentum inſigne Batavi,
Nobilius partis humana cæde triumphis.

Macte iſta virtute, o patria, quam tibi fruſtra
Tollere flebilium rerum est aggreſſa procella.
Hæc te placabit coelo, hæc tibi Numinis viam
Ah! juſtam nimis in priſcum convertet amorem.
Iam veteres repetet concordia ſancta Penates,
Lætior et ſacros audebit tollere vultus
Religio, pietasque novo gaudebit honore. —
Tempus erit, pacem dederit quum maximus orbi
Napoleon, quando tutæ velut ante carinæ
Vela dabunt, et qua nitidum caput exſerit undis,
Et qua ſolvit equûm Titan ſpumantia ſrena.

V.

V.

Virtus optimi civis.

Qui patriam teneris dulcem jam diligit annis,
Virtutemque animi huic donat roburque virilis,
Atque etiam exemplis, cana veniente senecta,
Inflammari eodem sua pectora monstrat amore,
Huic neque grata quies, nec mens sibi conscia recti,
Nec desunt virides oblatæ a cive coronæ,
Quas amor imponit niveis pietasque capillis.
Hunc, quando æterna clauduntur lumina nocte,
Et lacrymæ cunctorum et candida vota sequentur. —
Illius ad tumulum deducent cara parentes
Pignora, narrabuntque herois grandia facta,
Quæ discant avide primisque imitentur ab annis.
Hæc tua, KINGSBERGI, sors est, hæc aurea virtus! —
KINGSBERGI, quo cive et Rex et patria gaudent!

Lau-

Laudabunt alii partos tibi Marte triumphos,
Aequoris infectosque Britanno ſanguine fluctus;
At, ſi tanto operi posſent ſubſiſtere vires,
Prodere carminibus tua me bene ſacta juvaret,
Et placidum miſeris animum, mentemque benignam.
Hæc bonitas mutæ non est ignota juventæ;
Hanc pueri caris ſenſere parentibus orbi;
Hanc viduæ tristes, miſera hanc pauperque ſenectus;
Hanc Elburgenſes, patria plaudente, Camenæ.
Ecce! gemit *Leida*, horrenda percusſa ruina,
Vixque tuas etiam dolor hic pervenit ad aures.
Haud mora ſuccurris, tantæ nec ferre recuſas
Partem aliquam ſtragis, levioraque reddere damna.
Felix divitiis et felix arte fruendi,
Optime KINGSBERGI, ſero te regia coeli
Accipiat cupidi! hoc mecum deſiderat omnis
Patria, non ficto quæ te veneratur amore.

